

РЕШЕНИЕ

№ 4748

гр. София, 18.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 39 СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ПЛАМЕН Г. ГЕНЕВ

при участието на секретаря РУЖА Й. АЛЕКСАНДРОВА
като разгледа докладваното от ПЛАМЕН Г. ГЕНЕВ Гражданско дело № 20231110127922 по описа за 2023 година

Фирма е предявил срещу Фирма иск с правно основание чл. 49 ЗЗД, вр. чл. 45, ал. 1 ЗЗД, с искане ответникът да бъде осъден да заплати на ищеца сумата от 10000 лв., частичен иск от 30000 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба – 23.05.2023 г., до окончателното плащане на сумата, изразяващи се засягане на доброто име и търговската репутация в резултат на неверни клеветнически твърдения, причинени от публикувана в сайта rik.bg на 31.03.2023г. статия, озаглавена „Скандално! Българска петролна фирма нарушава санкциите срещу Русия“, съдържаща следните твърдения: „Руски петролни продукти за над 10 милиона долара са били внесени в България в нарушение на санкциите на ЕС срещу Русия...Съмнителният внос е ставал вече два пъти, като последният път е вчера...Собственик на горивото е фирма Фирма, която преди няколко години стана известна с внос на гориво от Турция, купувано от посредници на Ислямска държава...Търговска фирма Фирма, която управлява веригата бензиностанции Фирма, неколкократно е била увличана в сделки с ислямски фундаменталисти. В момента има подозрения, че фирмата драстично е нарушила режима на санкции срещу Русия и правилата за внос и износ в условията на дерогация за нашата страна“.

Ищецът твърди, че ответното дружество е собственик на домейна *****, където е била поместена на 31.03.2023 г. статията с горепосоченото съдържание. Поддържа, че в същата са поместени клеветнически твърдения, свързани с внасяне на горива в България от ответното дружество в нарушение на режима на санкциите на ЕС срещу Русия. Отделно от това се сочи и че ответникът внасял преди няколко години гориво от Турция, купувано от

посредници на Ислямска държава, като впоследствие е посочено, че дружеството неколkokратно е уличавано в сделки с ислямски фундаменталисти. Ищецът твърди, че тези твърдения не отговарят на обективната действителност. Фирма действително осъществява търговия с горива, но не е установено това да е в нарушение на нормативни изисквания, както на България, така и на ЕС. Оспорва като неотговарящо на истината и посоченото, че са внесени петролни продукти за над 10 милиона долара в нарушение на санкциите срещу Русия, както и че дружеството търгува с ислямски фундаменталисти. Поддържа, че дружеството е едно от основните доставчици на горива за страната, като клеветническите твърдения уронват доброто му име и търговска репутация - съществени активи на всяко юридическо лице, имащи значение за развитието на бизнеса в съвременния конкурентен пазар. Като резултат от неверните твърдения сочи и несигурност при планиране на решения, отлив на клиенти, искане на отчет от страна на търговските партньори, разклатено доверие в клиентите, даване на писмени обяснения пред банките, тревожност и неудобство у служителите, управителите и съдружниците в дружеството. Отделно от това, предвид твърденията в статията, срещу Фирма били инициирани проверки, а дружеството от своя страна сезирало ДАНС. Ищецът излага подробни аргументи, цитирайки практика на ЕСПЧ, за правото на юридическо лице също да претендира обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в уронване на доброто име и репутация на коректен търговец. Моли съда да уважи иска. Претендира разноски. Пред съда процесуалният представител на страната поддържа исковата молба, претендира разноски, за което представя списък по чл. 80 от ГПК.

В законоустановения едномесечен срок е депозиран отговор на исковата молба, с който предявения иск се оспорва по основание и размер. Твърди, че от четирите информационни агенции, разпространили информацията, Фирма не е първата по време. Моли за отхвърляне на предявения иск. Пред съда страната не изпраща процесуален представител.

Съдът, като съобрази доводите на страните и обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

По делото е обявено за безспорно и ненуждаещо се от доказване обстоятелството, че Фирма е собственик на домейна *****.

По делото е представена статия с дата 31.03.2023 г., озаглавена „Скандално! Българска петролна фирма нарушава санкциите срещу Русия“, като в същата се съдържат следните твърдения: „Руски петролни продукти за над 10 милиона долара са били внесени в България в нарушение на санкциите на ЕС срещу Русия...Съмнителният внос е ставал вече два пъти, като последният път е вчера...Собственик на горивото е фирма Фирма, която преди няколко години стана известна с внос на гориво от Турция, купувано от посредници на Ислямска държава...Търговска фирма Фирма, която управлява веригата бензиностанции Фирма, неколkokратно е била увличана в сделки с ислямски фундаменталисти. В момента има подозрения, че фирмата драстично е нарушила режима на санкции срещу Русия и правилата за внос и

износ в условията на дерогация за нашата страна“.

Представено е писмо до председателя на ДАНС за инициране на проверка във връзка с процесната статия.

По делото е представена справка за сключените договори от ищеца за първото тримесечие на 2023 г., както и писма от Агенция „Митници“ с изх. № ***** от 27.03.2023 г., както и писмо с изх. № ***** от 07.02.2023 г.

По делото е разпитана К.Т., който посочва, че работи във фирма Фирма на длъжност „Мениджър акцизи и държавен резерв“ на трудов договор от 2013 година. Посочва, че фирма Фирма се занимавала с търговия на едро, търговия на дребно, складиране и транспортиране на горива. Свидетелят бил запознат със статията от март месец 2023 г., като в дружеството веднага разбрали за статията, в рамките на ден два и предизвикала негативна атмосфера в дружеството. В статията обвинявали Фирма, че дружеството било внесло гориво от Русия в нарушение на санкциите на Европейската комисия, като нямала акт, който да доказвал, че били нарушили санкциите на Европейския съюз. За опровергаване на статията били сезиран ДАНС и представихме всички документи по отношение на доставката, за която се твърдеше в статията, че е нарушила санкциите. В цялата компания работели около 600 души, като колегите му коментирали с него и с управителя наличието на статията и били силно притеснени от нея. Посочва, че всички имали различни опасения, за нарушаване на търговската репутация на фирмата, имало опасения по отношение на самите клиенти, като клиентите били доста нервни и се налагало срещи и да се обяснява, че нещата в публикацията били неверни. След публикацията не се работело нормално, трябвало да има срещи с клиентите, с които работят и всеки клиент искал обяснения, като на срещите били предоставяни необходимите документи. Имало притеснения от служителите, че щели да останат без работа. Твърди, че най-вероятно имало отлив на клиенти и на едро и на дребно. Посочва, че статията била приета с раздразнение.

Разпитван е и свидетелят М.-А.Г., който посочва, че работил в Фирма, на длъжност „Асистент търговия на едро“, като фирмата се занимавала с продажба на едно и дребно на петролни продукти, както и складова обработка и съхранение на горивата по Закона за държавните резерви и военновременните запаси. Твърди, че знаел от управителя за статия, която била оповестена в началото на 2023 г., като в статията пишело, че фирма Фирма била нарушила санкцията на Европейския съюз срещу Русия. Всички били много притеснени, докато разберат какво става, много от колегите искали среща с управителя, за да разберат дали щяло да има негативно влияние върху фирмата и върху служителите. Твърди, че фирма Фирма никога не била санкционирана за нарушение на санкциите на Европейския съюз.

За да се уважи иск за деликтна отговорност, трябва ищецът да докаже, че всички елементи на фактическия състав на непозволеното увреждане: 1) правоотношение по възлагане на работа, 2) осъществен фактически състав по чл. 45 ЗЗД от физическото лице – пряк изпълнител на работата с

необходимите елементи (деяние – в случая публикуване на статия от 31.03.2023 г. в ***** с посоченото съдържание, неимуществените вреди, причинна връзка между деянието и неимуществените вреди, противоправност и вина), 3) неимуществените вреди да са причинени от изпълнителя при или по повод извършването на възложената му работа – чрез действие/бездействие, което пряко съставляват извършването на възложената работа, чрез бездействия за изпълнение на задължения, които произтичат от закона, техническите и други правила или характера на работата, или чрез действия, които не съставляват изпълнение на самата работа, но са пряко свързани с него (арг. ППВС № 9/1966 г.). Във всички случаи на неправомерно увреждане вината се предполага до доказване на противното (чл. 45, ал. 2 ЗЗД), като в тежест на ответника е при оспорване да обори презумпцията, доказвайки по несъмнен начин липсата на вина на делинквента.

Настоящият състав намира, че предявеният иск по чл. 49 ЗЗД, вр. чл. 45, ал. 1 ЗЗД се явява неоснователен и следва да бъде отхвърлен. По дефиниция, болките и страданията представляват психически и емоционални състояния, които са присъщи единствено на физическото, но не и на юридическото лице. Юридическите лица нямат физическо здраве и психика и те не търпят болки и страдания и не изпитват чувства. Съществуващата законова фикция, с която на юридическите лица се признава самостоятелна правосубектност цели постигането на целите, за които същите са създадени в т. ч. и самостоятелното им участие в гражданския оборот за постигане на икономическа цел /печалба/, какъвто е случая с търговските дружества, каквото се явява и ищецът по делото, поради което целите изясняват и самостоятелната правосубектност на юридическото лице. Същата е различна и независима от правосубектността на техните учредители, на органните им представители или от проявената конкретна държавна власт, поради което правосубектността на всяко юридическо лице изключва изначално възможността то да търпи неимуществени вреди. Парично обезщетение от противоправно засягане на неимуществените права на юридическото лице възниква, единствено когато е увредена и неговата имуществена сфера. Всяко юридическо лице притежава имуществена сфера, без значение дали тя обяснява самостоятелната му правосубектност, само обслужва целта за неговото учредяване или спомага държавната или общинската политика в съответната сфера на обществени отношения. В частност търговското предприятие е съвкупност от права и задължения с паричен еквивалент - чл. 1, ал. 3 от ТЗ. Вредите, които търговското предприятие търпи се отразяват в патримониума му, съставен от права и задължения с имуществен еквивалент. То няма неимуществени активи и пасиви. Поради гореизложеното за юридическите лица е неосъществима компенсаторната функция на обезщетението по чл. 52 ЗЗД.

Действително в редица специални състави е предвидена отговорност за правонарушения /чл. 1 – 26 ЗОДОВ и чл. 74, ал. 2 ЗЗоД, чл. 631а ТЗ, чл. 28, ал. 1, т. 3 ЗП, чл. 95 – 95 б ЗАПСП, чл. 76 – 76г ЗМГО, чл. 57 – 57 г ЗПД и др./ При тях обезщетението се дължи за имуществени и за неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена от правонарушението. При всички

тези специални състави не само юридическите, но и физическите лица са възможните техни адресати на правната норма, но само физическите, имат психика и физическо здраве, поради което с така посочените разпоредби се визират единствено физическите лица като възможни кредитори на обезщетенията за неимуществени вреди от визираното в съответната правна норма правонарушение. С Решение № 274 от 18.03.2019 г. на ВКС по гр. д. № 5120/2017 г., IV г. о, както и с Решение № 206 от 26.03.2019 г. на ВКС по гр. д. № 4762/2017 г., III г. о. са присъдени обезщетения за неимуществени вреди на конкретна религиозна организация, но следва да се посочи, че така цитираните решения на първо място не са със задължителен характер и на следващо място касаят религиозна институция, чиято цел на създаване не е участие в гражданския оборот за постигане на конкретна икономическа цел. Независимо от така посочените решения не следва да се изостави становището, че материалното ни право не допуска в полза на юридическо лице да възникне вземане за обезщетение на неимуществени вреди.

С оглед на гореизложеното в настоящият случай дори да се приеме, че ищецът е претърпял вреди от поведението на ответника те не могат да се квалифицират като душевни страдания, а имат по-скоро имуществен израз, чрез прекратяване на сключени договори за охрана и отказ такива да бъдат сключени в следствие на уронения авторитет пред клиентите. Липсва законова норма под която да бъдат подведени твърденията на ищеца за реално претърпени от търговското дружество болки и страдания, в причинна връзка с поведението на ответника, поради което отговорността му не може да бъде реализирана по този ред. В случая, доколкото ищецът претендира единствено неимуществени вреди, изразяващи се в опозоряване и накърняване на името на дружеството, увреждане на репутацията и създаване на негативно обществено мнение, то предявения иск следва да бъде отхвърлен.

По отговорността на страните за разноски:

С оглед изхода на спора на ищеца не следва да се присъждат разноски. На основание чл. 78, ал. 3 от ГПК ответникът би имал право на разноски, но такива не се претендират.

Воден от горното, Софийски районен съд,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Фирма, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление /административен адрес/ срещу Фирма, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление /административен адрес/, ет. 6, иск с правно основание чл. 49 ЗЗД, вр. чл. 45, ал. 1 ЗЗД, с искане Фирма да бъде осъдено да заплати на Фирма сумата от 10000 лв., частичен иск от 30000 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба – 23.05.2023 г., до окончателното плащане на сумата, изразяващи се засягане на доброто име и търговската репутация в резултат на неверни клеветнически

твърдения, причинени от публикувана в сайта rik.bg на 31.03.2023г. статия, озаглавена „Скандално! Българска петролна фирма нарушава санкциите срещу Русия“, съдържаща следните твърдения: „Руски петролни продукти за над 10 милиона долара са били внесени в България в нарушение на санкциите на ЕС срещу Русия...Съмнителният внос е ставал вече два пъти, като последният път е вчера...Собственик на горивото е фирма Фирма, която преди няколко години стана известна с внос на гориво от Турция, купувано от посредници на Ислямска държава...Търговска фирма Фирма, която управлява веригата бензиностанции Фирма, неколkokратно е била увличана в сделки с ислямски фундаменталисти. В момента има подозрения, че фирмата драстично е нарушила режима на санкции срещу Русия и правилата за внос и износ в условията на дерогация за нашата страна“.

Решението може да бъде обжалвано пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____